

Cjistlo 22.
30. meje

Pomhaj Bóh!

Létnik 29.
1920.

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swérne dželaš
Wśedny dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njech éi khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokiew će! F.

Sserbske njedželske lopjen o.

Wudawa so kóždu žobotu w Ssmolerje; knihicíjczerni w Budyschinje a je tam sa schwórtlétetu pschedplatu 60 pj. dostacj

Sswjata Trojiza.

4. Mójs. 6, 22—27.

Na kónzu temšchenja abo druheje žwiatocznosze w Božim domje, se žlowami horjeka uspomnjenego texta požohnowanym, ky so husto wrózil do twojego domu a do twojego powołania. Tele žlowa žu hódne, so je žebi ras bliże rospominam, wožebje dženža na žwiedzenju Sswjateje Trojizy. Wone wschał i nam rěčza wo tym Trojeniczkim Bosy, do kotrehož my kſheſzijenjo wérinu a ke kotremuž so wusnajem w tych tſioch artiflach nascheje kſheſzijanskeje wérh. Wuežba wo Sswjatej Trojizy ma dženža wjele njepſchezelov. Njewérjazh a tež pobožni, kiz so biblije jenož tak daloko džerža, kaž so jim lubi, přeja Trojeniczkého Boha a wužmęshuju ertrje w ſhroniadijsnach kaž pižnje w nowinach a lecjažnych lopjenach wuežbu wo Sswjatej Trojizy. My pak chzemž so biblije džeržec tež tam, hdzež ſlabuſčki čłowiſki roſon bóſſke potajistwa de-wužlédzicž njemóže, a chzemž je wericž. Wuežba wo Sswjatej Trojizy a tole mieno drje njeje w bibliji i krofim žlowom jako taſka wuprajena, ale wschelke ſchpruchi naſ ſu tola wueža. Pscheſzitaj žebi jeno ras te bibliſke měſtua, kiz eži na poſlednich ſtronach twojego biblije „poſkowar wotdželenjow fe žwiateče pižma na njedžele a žwiedzenje zyrlivineho lěta“ mjenuje; dopomín so tamneho žlowa, i kotrejž ja poſchtoſ Pawoſ na kónzu žwojego druheho liſta žwojim pschedczelam w Korinthu pscheje: „Ta hnada nascheho knjesa Jezom Chrysta, ta luboſcz Boža a tón doſtat̄ teho Sswjateho Ducha budž ſ wami wschitkini“; dopomín so, ſchtž ſteji 1. liſcež žw. Jana, 5. ſtarw, 7. ſtucža:

„Iſje žu, kiz žwiedeža w njebježach: tón Wótz, to žlowo a tón Žowjaž duch; a eži tžo žu jene“; dopomín so tež pschikaſnje kwojateho mižionistwa: „Wuežče wschitkich pohanow a kſheſzicze jich w mjenie teho Wóža a teho Ssyna a teho Sswjateho Ducha“, a tež ty, je-li so nočzesch ſ wopredka a zyle wérnoszež biblije a nascheje kſheſzijanskeje wérh přež, pósnaſesch a pschidasch, so je jedyn Trojeniczkí Bóh, Bóh Wóžez, Bóh Ssyn a Bóh Sswjatý Ducha.

Stary Sakon powjeda, kaž Bóh Wóžez žwět ſtwori a džerži. Hatte Nowy Sakon nam powjeda wo narodu, žiwjenju, ezerpjenju, wumrježu, stanjenju, njebjestpiežu a knježenju Boha teho Ssyna a wo wuležu a ſtukowanju Sswjateho Ducha. Duž my w Starym Sakonju hiſheže njemóžem ſhtač tu wérū do Trojeniczkého Boha, hacžrunje tam tež ežitam w Ssynu a Duchu, kotrehož budže tón Wóžez požlacz. Hdž pak Stary Sakon na Nowy pschihotujě a ſo psches Nowy wuſhlađuje, hda drje ſo w nim hiſheže nježada ta wéra do Trojeniczkého Boha, ale ta wuežba wo Trojeniczkim Bosy leži tola hižom wo nim pořajena a we wschelakich ſchpruchach Stareho Sakonja my, kiz Nowy Sakon ſnajemy, Trojeniczkého Boha nadendžem. Tak tež w naschim uspomnjenym teſſeze: „Tón knjес požohnui tebję a ſvarnuj tebję; tón knjес roſtívěcž žwoje woblicžo na tebi a budž tebi hnadny; tón knjес poſběhň žwoje woblicžo na tebję a daj tebi tón mér!“ Tele žlowa žu žwiate požohnowanje nascheho Boha. Pschi horje Sinai je Mójsaž klyſchi ſ rta Božeho a pschikasa Maronej a jeho měſchnikam, ſo býchu ſ tutymi žlowami kóždu džen po raňšim a wjeczornym woporu Boži lud žwiatocznje požohnowali. Tole požohnowanje je nět ſetvazaj ſtare, na 1900 lět ſo trjeba we wojadze noweho žluba.

Žane řemšchenje, žadny něchpor, žane Bože wotkašanje, žanu modlesku hodžinu, žanu kſchčenizu, žadny ſemſchihód, žane věrovanje, žadny pohrjeb njeižním džerželi, bjes tuteho požhnovanja. Na dobrém starém chzemý ſvěru džeržec. A hdyž ſmý na kóždym tych wulſich kſchecžanských ſvijedženjow, hody, jutry a ſvjetki, ſo dopomnili na jenu wožobu Sswjateje Trojizy, na Wótza, Ssyna a Sswjateho Ducha, dha ſo dženja dopomnimy, ſo ſu te tsi wožobý jedyn Boh, a chzemý ſo wot tuteho Trojenickeho Boha psches wſchē pschichodne njedžele pschevodžic a troſchtowac̄ dacz: **My ſtejním pod žohnowanjom Trojenickeho Boha.**

„Tón ſenjes požohnuij tebje!“ Požohnowac̄ rěka wſcho dobre někomu pscheč. Prjedy hac̄ ſvěrný nan a pobožna mac̄ej ſwoje wózko ſaúdželitaj ſa tutón ſvět a ſo wjazh ſamaj ſa ſwoje džec̄i starac̄ a njemóžetaj, wonaj ſi požohnowanjom ſwojej ruzy polozitaj na hlowu ſwojich džec̄i. Tola wſcho požhnovanje ſlabých čloujekow je podarmi, ſhiba ſo ſi dobroproſhenjom Boha proscha wo jeho žohnovanje a je wuproscha. Boh ſam jenož móže požohnowac̄; wón móže tež to ſallimaj tych zlych čloujekow, kotsiž ſwojim bližichim wſcho ſte pscheju, do žohnovanja pschewobroc̄ic̄. Wot wſchehomózneho Wótza pschinidže wſchón dobry a dokonjaný dar, wſcho žohnovanje. Tak jeho potrjeba tón ſvět ſi tykaz hľubokich ranow ſtrwanjaz; naſch wótzny kraj, do hľubiny hubjeniſta ſtorežený; kóždý dom ſe ſwojej wſchelatorej nuſu; kóždý čloujek, kiz ſam wot ſebje tola nicžo njeje a nicžo njeſamóže! Bože žohnovanje je wſcho, ſhtož ſmý a mamy: naſcha živnoſć a naſche ſubla; naſch hľeb a naſcha drasta; naſche ſastojniſtwo a naſcha cjeſc̄; naſche derjehic̄e; naſcha ſwojba a naſche pschečeſtvo. Dobra rola a wſcha čloufska próza hiſcheze njeda narosež wſchědný hľeb, je-li ſo Boh njeſezele rožu a deſhcz a ſlóničko a čoplotu, je-li ſo wón tebje a twoje dželo njepožohnuje. To je hižom tamny starosakoniſki pobóžny pósnał, kiz ſpěva: „Je-li ſo ſenjes hřezu njetiwtati, dha dželaju podarmo, kotsiž ju twarja; je-li ſo tón ſenjes njeſhto njetiwbarnuje, dha wachuje waſhtař podarmo. Podarmo je, ſo wý rano ſahe ſtawac̄e a potom dohlo ſydac̄e a jěſeče ſwój hľeb ſe ſtaroſčemi; pschetož wón dawa jón ſwojim pschečeſtam w ſpanju“. Wſcho leži na Božim žohnovaniu a na Božim wobarnowanju. Wón njeopuscheži, ale ſdžerži a ſwarnuje tych ſwojich. Ty husto njeižny wibžal te ſtrachi, nimo kótrhči je wón husto tebje wjedl. Kaž nañova a mac̄erna ſuboſež ſi wózkom a ſi ruku džec̄o wobarnuje, tak tebje tón njebjefi Wótcež, kiz wſchē ſtrachi wibži a je wjetſhi dyžli wſcha mſda. Hlowna wěz jenož, ſo my to we wěrje dowidžimy a ſo teho ſchitita Boha Wótza, wſchehomózneho ſtvoricžela njebjefiow a ſemje tež pschezo troſhujemý a džakomni wusnajemý: Boh nje ſtvari a ſdžerži, wobſtara mje ſe wſchej živnoſću, ſakhotwa a wobarnuje mje, a to wſchitko ſluteje wótzomſkeje bójſkeje dobroty a ſmilnoſče, bjes wſcheje mojeje ſaſlužby a doſtojnnoſče. Tak naſch dobrý pschikkad, ſkaloruth rjet wěry Luther ſe ſamzneho naſhonjenja ſwojeje wutroby a ſwojeho živjenja w 1. artikelu ſhwali. O, ſo by tež ty ſe ſwojeho naſhonjenja tak prajic̄ mohl, ſo njeižny pschewostajený něſajfemu pschipadej, kiz ſi tobu hráſka, kaž wichore ſi čolníkom; něſajfemu ſurowemu wožudej, kiz jenož ſlē ſi tobu měni a cze cžwiluje; twojim nahtomadženym pjenjefam, kótrhči placzivosc̄ je dwělomna; čloujekam, kiz w nuſu tola njemóža pomhac̄. Ale ſo wſchſche tebje jedyn wſchehomózny Boh a ſubý wótcež, kótrhči tebje požohnuje a ſwarnuje; ſpěvaj jemu ſi dorěru 121. psalm: „Ja poſběham ſwojej wocži k horam, wot kótrhči mi pomoz pschinidže. Moja pomoz pschinidže wot teho ſenjesa, kiz je njebjio a ſemju ſežniſk. Wón njebudže twojimaſ nohomaj ſo dacz podžunhež; a tón, kiz

eže ſwärnuje, njeſpi. Hlaj, tón waſhtař ſjraelský njeſpi ani njedřema.“

„Tón ſenjes roſhwěc̄ ſwoje woblicžo na tebi a budž tebti hnadny!“ Hdyž džec̄o nana njeppoſta a pschi wſchém jeho pschečeſluhym wabjenju jeho pschikafnje njedžerži a pschepstupej, dha ſo nañove woblicžo ſe ſurowym hněwom ſac̄mi a ſo wot džec̄a wotwobroc̄i a džec̄o potom wě, ſo ma wotčatſac̄ derje ſaſklujene khostanje. Hdyž pač nan ſi jažným pschecželuhym woblicžom na ſwoje džec̄o hlađa, dha wone wě: wón ma mje rad a ſo na mje wjeſzeli. Tež woblicžo teho Wótza w njebjehach dyrbí ſo ſe ſurowym hněwom ſac̄micež, hdyž wón na ſwoje čloufske džec̄i hlađa: tak mało ſu ſebi ſi jeho ſvjetahych ſaſnjew ſežnili, ſi kelfo komidženjow a pschepstupejjenjow ſu wulſu winu a ſchtraſu na ſwoji hlowu nakopili! Tón Sswjaty Boh, wón wotwobroc̄i a potaji ſwoje woblicžo psched tym hréſchnikom w hněwje, ale ſi hnadu wón je jím ſažo pschewobroc̄i w ſwojim ſymu. Jeſuſ Khrystuſ je ſvětej pschewobroc̄ene hnadne woblicžo teho Wótza. W Ssynu je tón Wótz nam hnadny; pschetož Jeſuſ je to jehnjo Bože, kiz ſvěta hréchi njeſe. Wón njeſe naſche khoroseže a naſoži ſebi naſche boleſeže; ta ſchtraſa leži na nim, ſo bychmy my měr měli, a psches jeho raný ſmý my ſaſkojeni. Jeſom Khrysta dla Boh Wótz ſažo pschecželije na naž hlađa a my ſměm ſo ſi druhim artikelom troſchtowac̄: Jeſuſ Khrystuſ je mje ſhubjeneho a ſatamaneho čloujeka wumohł, warbował a dobył wot wſchitich hréchow, wot ſmjerče a wot čertomſkeje možb, niz ſe ſkotom abo ſlěborom, ale ſe ſwojej ſvijatej a drohej ſtrvji a ſe ſwojim njeſatwinowatym czeſtpjeñjom a wumrježom. Jeſuſ potajkim je nam ſhotował tu hnadu, kiz hréchi wodawa a ſbóžnoſež pschinjeſe.

„Tón ſenjes roſhwěc̄ ſwoje woblicžo na tebi!“ Jeſuſ tó móže; pschetož wón je to ſvětlo teho ſvěta. Wón naž roſhwětlije, ſo Boha pravje pósnajemý, ſo wěny, ſhto je prawe a ſhto je njeprawe a ſhto ſebi Boh wot čloujekow žada. Tajmý ſo wot njeho roſhwěc̄ic̄, dha wón ſac̄eri čzmu hrécha a hojoſež ſmjerče. „Ja ſvěza ſym, prjódř ſtročžu čzi, čzu we ſvětce eže wodžic̄. Šchtóž ſa mnú dže, tón we tej čzni tych hréchow njeb'dže ſhodžic̄; ja ſym tón puež, ja poſažu, tak ſhodžic̄ dyrbisich w ſtvojenju. Ja poſažu, ſhto ſchfodne je, ſo dyrbisich psched nim cželac̄; ſo to, ſhto čzeli ſpodobne, ſallate dyrbisich rěfac̄. Ja twój' dufše ſkola ſu a k njebjem ſe wodžic̄ čzu“.

„Tón ſenjes poſběhn ſwoje woblicžo na tebje a daj tebi tón měr!“ Žohnovanje Wótza a hnada teho Ssyna pač ſo nam jenož doſtanje, hdyž je ſvjetaty Dux w naž ſkulovał. Wó nim praſi naſch Luther we wulkadowanju tſecžeho artikla: „Ja wěrju, ſo ja ſam ſe ſwojeho roſoma abo možb njemóžu do Jeſmi Khrysta, mojeho ſenjeſa wěric̄ aniz k njemu pschiniež; ale tón ſvjetaty Dux je mje psches evangeliſion powołał, ſe ſwojimi daranii roſhwěc̄il, we pravej wěrje wužwječiſt a ſdžeržal.“ Kohož pač ſvjetaty Dux k wěrje pschinjeſe, teho pschecželjeſe wón tež k měrej, k měrej we wutrobje a k měrej ſi Bohom.

„Daj tebi tón měr!“ Měr budž ſi wami! to běſhe tón krafžný poſtrow, ſi kótrhči ſo židža mjes ſobu ſtrwjaču a hiſcheze dženja ſtrwja. Měr budž ſi wami! to je tež tón poſtrow teho ſtanjeneho ſbóžnika na ſwojich wucžomnikow a wěrjazch. Khrystuſ ſam je naſch měr. Kótrhči je naž tón ſvjetaty Dux k pravej wěrje pschinjeſi, móžemy wylac̄: „Boh na naž ſpohanje ma, netk wulſi měr je bjes kónza, wſcha ſtóržba kónz je wſala“. Šchtó je žanc wěz hódná husto ſhoniſy, hdyž ju wjazh nimany. Šchtó je měr mjes ludami a měr w ludu hódný, tež hafle pravje dowidžimy, hdyž ſmý jón ſhubili. Wjazh bjes kónza wjazh hódný je měr teje dufše, teje wutroby, teho

þvědomia. Tón nam praji, so je pschi wschem smiskim hubjen-
kveje a pschi wschej čwili hrécha nam Bóh hnadny a da nam
jemu směrom wužnyč a směrom czahnyč do hétow wěczneho
měra. My njenozemý ani žamí ſebi neschto rjeñſche myſlicz a
wuprohycz ani druhim neschto lëpsche pschecz hac̄ to: tón ſenjes
daj tebi tu czaznje a tam wěcznje þwoj mér! Schtož fo mera
Božeho tróſchtowac̄ wě, tón je pschi njewjedrah živjenja a pschi
ſphtowanjach dusche tola ſpolojny, runje kaž ptac̄ej czishe ſedzi
w þwojim hneidzic̄ku w czumpazych halosach nad ſchuczazym
þolnami rěti.

„My dyrbicze moje mieno na Izraelſke džec̄i křeſci a ja
budu je požohnowac̄.“ Bože mieno je wscho, ſchtož je nam
w Bosy ſjewiene a w bibliji ſteji, žohnowanie Wótza a hnada
Syna a měi þwiatateho Ducha. Měſchnik, ſivozej ruz̄ wupide-
ſtřeje, to wot horjeka nuprohý a na ſud dele ſladže, jako ſchfit
na naſch puež živjenja. Wscho žohnowanie pschinidze wot horjeka.
Bóh žamí je psches Mójsaza pschikafat, þwojich wěrjavych ſ tymi
ſlovani uascheho ſekſta pežel novac̄. Žadyn měſchnik je njeje
runamak; Bóh je je dak. Bóh žamí potjkiní piches měſchnika
rt a ruz̄ požohnuje. A ſchtož wón požohnuje, to wostanje po-
žohnowane wěcznje. Sbóžni my, kij ſtejnih pod žohnowanjom
teho Trojenickeho Bóha; Bóha Wótza, kij wěczny a wschomózny
ſteji wyschische wscheje ſtarviſny; Boha Syna, kij fo w ſtarviſnie
ſjewi jako naſch wumóžnik a sbóžnik; Boha þwiatateho Ducha, kij
w naſh wěru ſbudi a nam dopomha k wěrnemu živjenju. Wn-
ſnajeny fo džakni: My Bohu Wótzovi a Sshnej ſhwalbu damy,
tež duchu þwiatemu, wot koſr'hož wſchitlo mam: Tej Sswiatę
Trojiz, kaž bě wot ſpočatka a nětko pschezo je a budže do kónza.
Hemjen.

Kř. w R.

Na ſwjatu Trojizu.

2. Kor. 13, 13:

Bóh ſ wami, Luboſez Boža budž ſ wami!

Hlóš: Budž ſhwalba Bohu ſhamemul ic.

Bóh ſ wami budž Trojenic̄ki! — je pschecze žohnowane;
ſ nimi ſbóžnoſce ſu prěnic̄ki, a dary požadane
nam doſtale fo w Jesužu, kij Ducha þwiatateho je tu
psches ſlowo na naſh wulaſ.

Hlaj! Božu luboſez ſhonimy a živje ſačuwamy
psches hnadu Chrystuſhou my, hdyž jeho lubo mam
a we nim Wótza widžimy a wužwyczeni jeho ſmij
we þwiatym Duchi ſ Boha.

Duch þwiaty duch je džec̄atſta a k njebeſam naſh wodži
wschak psches wěru do Jesuža, — wscho dobre do naſh plodži,
ſo jako džec̄i Bože my rad wolu Wótza czinimy
psches luboſez Božu ſhmani.

Trojenic̄ki Bóh žorlo je woprawdze wscheho ſboža,
wot njeho a psches njeho je a we nim luboſez Boža
fo ſjewila nam widomnje a naſche čze byc̄ živjenje
tu czaznje a tam wěcznje.

Duž ſhwalby ſwjatu Trojizu ſe ſytu wumóžených
psches luboſez Božu w Jesužu a ſ Ducha wužwyczených
ſa džec̄i Bože Wjerschneho, kij ſawdawſ herbiſta wěczneho
ſmy namakali w Bosy! —

U.

Blota.

Mój ſapišník mějeſche bohate žně. Pschehlaſdowak ſhm kóždy
kut twarjenja, ani holcžny komotku njeſchelutujo. Wona
drje fo, wboha, ſac̄etwjeni, ale na to njezmědžach ſedžbowac̄;
dyrbjach wſchitlo widžec̄ a wſchitlo poſnamjenic̄. Potom pschi-

noschowasche mi moja pschewodžetka wſchelake džele holcžazeje
draſty a mjes nimi tež žadany ſopak.

Tón je woprawdze krafny! Složene ſe ſelenje židh w po-
dobje „lapy“, wudebjene ſ wežurom wumjelskich ſwětkow, parlow
a ſoralow a wupada tak krafnyje.

„To je krafnoſcz“, ſhwalu. „A kaž hdyž je na hlowje“,
dodam.

Holež ſtati ſebi drohi czepz na hlowu.

„Wulfotnje!“ ſawolam.

„Lubju fo wam potajſim?“ fo holežo woprascha.

„O, tón czepz je lubosny, krafnyje by wam pschisteſat“ wot-
molwju, ale holežo widžominje njeje ſ mojej wotmolwu ſpólojom.

„Potajſim by byla rjana njewjesta?“

„Rjana, ſaweſeze rjana — a hischeze rjeñſha potom
hospoſa. Dowolež, ſo bych ſebi ſměl tutu draſtu narýzowac̄.“

Holežo fo poſhmuři, ale czakasche poſkojnje, doniž njebych
ſ ryžowanjom hotowy. Potom hlaſaſche mi do papjeru a
ſ njeſpokojenjom wupraji, fo ke mni hydnywſhi:

Woprawdze jenož draſta! Čehodla njeſcze tež moju po-
debu narýzowať?“

„Teſho bych njeſkonjak a potom — mi na tym njeſaleži“, wotmolwic̄ ſaweſeze njeſgalantnje; ale hižo běch to rjeſ a nje-
běſe možno wuprajenje wróčzo wſac̄.

Holežka fo ſac̄etwjeni a naſtróži. Věſche mi jeje žel, ale
njenozach jej pomhac̄. Pschi tym dopomnich fo na wboheho
mlodženza a duž tež fo mi ani zofac̄ nječasche....

„Snajecze doktora Sauerweina?“ woprascham fo, ſo bych
drapjaze mjeleženje pschetorhny.

„Furja? Snaju“, wotmolwi holežka latoniſzy.

Raſ tež to niz. Snaje jeho tež ſ ſchczenſkim mjenom, kaž
wſchitle Blótowęžanki. Raſh ſprawny doktor fo ſam pschi-
ſnawa:

Zotečo jan mě grone Euro,

Kněžom paſ kněs doktor ſom.

„Luboſeze maja krótki čaſ“ — zituju Kristina prawje
Cauerweina.

„Až my ſnajecze baſniciſki doktorowe!“

„Snaju a mam je“, wotmolwja holežo a pschinjeſe mi
ſběrku božni, czishežanu we ſchwabachu, ſ napiſnom: „Sserbske
ſtužki“. „Widžicze, ale wosch Furrij tež praji: Ach, ta luboſez
je tak ſla.... Nježeleže tež wo luboſez, hdyž je tajla ſtamýſlna
a njeſlužujeſe.“

„Ach ja tola lubuju a budu lubowac̄ a wudam fo!“ ſa-
ſločzi ſebi holežo....

Wjeſel fo, dobrý pačholo — fy dobył, ſaweſeze fy dobył;
fy dale ſ lubuſchkom a budžesč tež ſ mandželskim. ♪

To fy m džył, a nětko ſ Bohom, Kristina!..

(Poſtrac̄zowanje.)

Macjerň dom evangelfo-lutherſkich diakonifow w Draždžanach.

Bě to 19. meje 1844. W jenej ſhězjy na „Czellej haſy“
w Draždžanach bě fo nahladna liežba kniesow a knjenjow ſej-
ſchlo. Běchu tam pschedy wschem duchowni a lekarji města.
W jenej iſtri w róžku ſteji wołtar, czorný wodžet, a na nim
ſchiz a ſwěčniſtaj.

Bě to wscho pschihot kaž k wěrowanju abo ſchecjenju! Ani
to ani tamne! Jedyn dom diakonifow dyrbjicze ſo wo-
tewric̄ a poſtvečic̄ po pschitlaſdze doma diakonifow w Kais-
ferswerth, teho prěnic̄keho mjes nimi, ſo fy kaž tutón ſ Božej
pomozu w duchi ponížnoſce, luboſeze a wěry ſwoje dželo ſa-

począł a wukonjał. Po sawodnym a stowiązym głosie superintendent Heymanna stąpi Theodor Fliedner, tón nowo-salożer japoštowskiego hamta diakonissów, i woktarjej. Jego wutrobu a żwiedomnie hnujaże głowa ręca i tymaj żmiliwymaj żokromaj, kotrejż je Kaiserswerthski dom wotpózkał, jo býschtaj pomhaloż salożicż nowy dom diakonissów. Diakonissa, to ręka tu: żkużomniza teho krajca, teho domu, thich khorých a bědných, żkużomniza też teje żokużotry! Se spewom skonczi żo tutu khotna a ja nasz kraj a lud wulzy ważna żwiatoczożez. Dom, kotrejż dyrbjesche kolebka naszych Draždanskich diakonissów býez bě salożenj.

Bě to żnadiuż sapoczaik: wotnajata kheža, ichyrijo khor a dwie diakoniss, to bě wscho! Fliedner bě tam shromadzenym żoniżkim pał pschiwołak: „Tutón skut pchiniżjeż wulke żohnowanje do wszech stron, najprjedy pał a prjedy wschem wam, kotrej seje jón we wérje a luboſeži sapocżeli, wy rosczecze i tutym skutkom!” Profetiske głowo to tam! Dżenja, po wjaz hac 75 lětach my wěny, so bě jemu dopjelnenje date.

Te schyri żoniżke a salożerki tuteho domu běchu: Ulrika s Leipziger, kotrejż bě we domje w Kaiserswerth czitala a nje-wotpočowaſche, doniz 19. meje 1844 to nastacje njedozpi; Wilhelmina s Brause bě ta druga, kotrejż mějesche tón dom sa żwoje pchate dzeczo; ta tsecza bě hrabinka Louisa Charlotta Hohenthal, ta dñscha tetho towarzystwa sa nowy dom; a ta schiworta Ida Thode, jenu i tych tſjoch prěnich pchadstejceřek towarzystwa, kotrej běchu sa salożenje a idzerzenje doma wutworile. Tej żmilinej żotce i Kaiserswerth býschtaj Paulina Wuttge a Karolina Schulz.

Schto luboſež a wéra też žlabnych żoniżkich samóže, to naſhoniż i żwojej wutrobnej radoſeži, hdź 25 lět posdžischo nasch dom diakonissów wopytanym, 19. meje 1869 a sažo 24. meje 1869, na tym dniu, na kotrejż bu 25 lětny jubilej doma ſławne żwjeczeni. Krajni Thody móžesche jón hiszczę żobu żwjeczicż a żo wjeſzelicż na 25 lětnym żohnowanju poſlonym roſeženju a pchibywaniu towarzystwa a doma. Džen 19. meje bu domach žwjeczeni w tym domje na „Budyschskiej haſzy” a luboſež i domej a jeho żotram a džakownoſež sa wopokaſamu luboſež porjeñiſhi žwiedzeni i rjanymi darami na pjeniesach a druhim; darjeny bu n. pch. pjenieżny khamor i napižmom: „Moje je woboje, žleboro a ſlotu, praſi tón krajec Zebaoth”; harmonium, kotrejż bu i jenym wylazym: „Ahval teho krajca” wot diakonissów požwyczeni.

„Ahval teho krajca!” bě też to heſlo drugiego dnia, 24. meje. A temu hnuwasche, schtoż bě dom naſhonił w żwojich prěnich 25 lětach:

Dwě lěče haſle běchu diakoniss dželake, a hižo běſche wotnajata kheža na „Czeskej haſzy” pchemała. 3. Oktobra 1847 pchadzhdlichu żo wone do nowego rjaneho, wot sahrody wobdateho domu na Budyschskiej haſzy, kotrejż nětž žlyk živoj mjenowachu — tón tam na „Czeskej haſzy”, to bě ta kolebka, tutón bě nětž tón maczerny dom. — 10 lět posdžischo pchitwariču žebi žyrlwiežku. A i lětami bě tón a tamny nowotwar i pchitwarič kotrejż dyrbjał. Je tam to nětž w lěče 1869 maczerny dom i hospitalom, jena domisna (Herberge) a jena schulu sa žkużomne holzy, jedyn hospiz, jedyn dom sa male dzeczi (Krippe) a jena wukhowařnia sa dzeczi. A tón maczerny dom je dwě dzowžy na dzelo wotpózkał: Betheda, tón dom bědných w Niżej Löžnitzu a Magdaleny ažyl. W Löžnitzu mają diakoniss też to t. m. Luisin wotkaſanje (Luisenſtift), jenu schulu a wukublařniu sa holzy wychich worschow, kotrejż bu wot Luisy i Mangold wustajene.

Ssotrow je jich hižo 101, a wone dzelaja w domje, w Draž-

džanach, w Löžnitzu, po Saksie, haj žamo w Kujawskiej a pola Finow; wone skutkuja se żohnowanjom w domach sa khorých, bědných, khusdych, małe dzeczi, w schulach sa małe dzeczi, w wukhowařniach a jastwach. Sa to wscho džakuje żo żwiedzeniſta shromadžisna tomu krajca we wylkoſeži. Soli Deo gloria! Bohu žamemu budž czech! je tež to napižmo czechnych wrotow pchli jastupje. A i wěże w mejskim žlonzu żmahowaza módra torhoj diakonissów wusnawa i temu se żwojim napižmom: „Wón dyrbi roſež, ja pał dyrbju wotbjeracž!”

Tute heſlo roſjañni, żwoje žwiedzeniſte předowanje ſkonečno, duchowym diakonissów, Heinrich Fröhlich talk: „Pchli thym dyrbi to wostacž! Wschitko a we wschitkim Chrystus! To budž te heſlo dale a pchego w džele teje luboſež, we woſowanju teho žiwienja, w nusy a w žmierzci!”

Heinrich Fröhlich, so bu tón muž i duchowym pchli domje diakonissów, to bě tón najkražniſhi dopokas sa to, so tón krajec derje měni i žlykni domom! Kaf starasche żo wón wo wuwuczenjo a wuhotowanje żotrow sa to wulzy ważne a czechle powołanie! Kaf sežini wón jimi tón žlyk wustaw tam na „Budyschskiej haſzy” pchego bôle sa „maczerny dom”! Kaf powrjeniſchowasche wón to ſmuſkne a ſwonkne žiwienje w tutym domje! Kaf je wón mózny předać, tak ſo po jeho powołaniu w lěče 1856 modlerſka ſala domach wjazy wulka doſež njeje! Kyrkej dyrbi żo tvaricž a żo tež dotvaricž! Kajki bě to muž teje modlitwy!

Wěrjaza modlitwa wukhadža i doma a i žyleho wustawa diakonissów, Boże żohnowanje pchilhadža do njeho! To te naſhonenje tych prěnich 25 lět; to wobkwiędeža te mejske dny lěta 1869.

(Poſraczowanje.)

Zvřej a stat.

Wolsy do žylostatneho žejma žu pchad durjemi. Wobžarujem, so żo Sserbia tu ſchęzepia do dweju stronow, kotrejż wobez prajitej, so ſtej ſchęzanski a ſchęzansku žvřej a ſchęzansku ſchulu wustupujetej. Njemohloj tu wéra a narodnoſež žo ſjednoczicž? Ale prjedy hacž je to pchad posdže! A njedhyrbjata tu narodnoſež, potajkim Sserbſtvo, Sserbowo ſjednoczicž móz i jenej jeniczkej stronje, i ſchęzanskiej stronje, ſiž chze ſchęzanska býez!?

Schtož i wolsyje krocži niz jeno jako politikar ale tež jako ſchęzanc, tón tež žo njeh roſhudži ſa stronu, kž ma ſchęzanskich ſaměrow pchad ſwojim dzěle a ſchęzanskich muži na czołe! A ſažo, kóždy a kóžda dži i wolsyje a wols! Njewoli-li ſi twojej papjerku, wolsich tež bjes papjerki, a to pchego tu ſtronu, kotrejž wjetſchinu dostańe, a ty potom nimasch žane prawo — žwaricž na te ſtrony, na ſejm, na wobſtejnoscze; a nětſle tola kóždy a niz nijenje kóžda rad žwari.

S bliska a ſ daloka.

W Budyschinje buchu žwiatki žrjedu po žwiatkach dožwyczene ſe ſerbiskim dñjom, kotrejž Sserbow w ſchyrjoch wſchelakich ſchadzowankach ſjednocz. Bu wo wjele a wulzy ważnych wězach ręczane a jednane. Dróbnischede pchiniżem w pchadzhdym czechle. Pchejem wutrobnje, ſo by wſchitko to wuſradzene a poſtajene, wobezbje to duchowneje konferenz, bylo Bohu i czechci a Sserbam i wuzitku!

Wudawa „Sserbska Lužiza”, druzſtvo ſ wobm. ruk.
Samolwity redaktor: farat W y g a c z w Nožacziach.
Czech ſsmolerjez knihicžiſhcerne w Sserbskim Domje
w Budyschinje.